

Curtea Supremă de Justiție**DECIZIE****08 decembrie 2015****mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Ursache Petru,
judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Ciobanu Teodor și de către avocatul Rotaru Dorel în interesele părții vătămate Ciobanu Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Ciobanu Teodor Ilie, născut la 03 februarie 1966. originar și domiciliat în or. Hîncești. str. Gh. Malarciuc, 12, ap.2;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 18.12.2013 – 19.12.2014 (prima instanță);
2. 29.01.2015 – 27.04.2015 (instanța de apel);
3. 22.07.2015 – 08.12.2015 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 19 decembrie 2014, Ciobanu Teodor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea pe un termen de 3 ani de dreptul de a exercita funcții de responsabilitate în domeniul activităților economico-financiare ce țin de administrarea proprietăților imobiliare.

Conform art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare aplicată inculpatului Ciobanu Teodor pe un termen de probă de 3 ani, cu obligarea inculpatului să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent să supravegheze executarea pedepsei stabilite prin prezenta sentință.

Măsura de siguranță aplicată față de Ciobanu Teodor - obligațiunea de a se prezenta la organul de urmărire penală și în instanța de judecată a fost menținută pînă la definitivarea sentinței.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, inculpatul Ciobanu Teodor la data de 04 iulie 2007, urmărind scopul dobîndirii ilicite a două terenuri pentru construcții care aparțin fratelui său geamăn Ciobanu Mihail, cu suprafața de 0,06 ha și 0,49 ha, situate în or. Hîncești, pentru ca ulterior să le vîndă și să obțină profit, profitînd de faptul că are o asemănare fizică identică cu a fratelui său geamăn - Ciobanu Mihail, folosind metoda înșelăciunii prin formă scrisă, a perfectat semnătura fratelui Ciobanu Mihail în cererea adresată Oficiului Cadastral Hîncești prin care a solicitat eliberarea titlului de autentificare a

dreptului deținătorului de teren, iar la 06 iulie 2007, aflându-se în biroul notarului privat Tudos Raisa din or. Hîncești, str. Mihalcea Hîncu 108, a perfectat din numele fratelui său Ciobanu Mihail semnăturile din contractul de vânzare-cumpărare nr. 2758 și 2754 din 06 iulie 2007, precum și a prezentat buletinul de identitate a fratelui Mihail, certificînd prin semnătură vânzarea terenurilor la prețul de 1319 lei și 1590 lei - conform clauzelor contractuale lui Tiron Maria. Ultima acțiune în baza procurii nr. 2311 în interesele lui Cojocaru Victor. La fel, Ciobanu Teodor a perfectat două texte manuscrise însoțitoare ale semnăturilor „Ciobanu” - din numele lui Ciobanu Galina în declarațiile nr. 2757 și 2761 din 06 iulie 2007, prin care Ciobanu Galina î-și dă consimțămîntul la înstrăinarea de către soțul Ciobanu Mihail a terenurilor menționate pe care le dețin în comun cu drept de proprietate asupra terenurilor - în devălmășie.

Tor el, a perfectat două semnături din numele lui Ciobanu Mihail în conținutul ordinului de încasare a numerarului nr. 34 și 35 din 06.07.2007 prin care au fost achitate suma de 452,00 lei și, respectiv, 16,00 lei pentru serviciile notarului Tudos Raisa și în Registrul actelor notariale ținut de notarul Tudos Raisa. Ulterior, Cojocaru Victor și-a înregistrat în modul stabilit dreptul de proprietate asupra terenurilor vizate.

În așa mod, Ciobanu Teodor a cauzat lui Ciobanu Mihail o daună în proporții considerabile în valoare totală de 2909 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatului Ciobanu Teodor au fost încadrate în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor, escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvîrșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

3.1 - avocatul Ursachi Alexandru în numele inculpatului Ciobanu Tudor, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței Judecătorei Hîncești din 19 decembrie 2014 și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Ciobanu Teodor să fie achitat din motiv că infracțiunea în baza căreia a fost condamnat nu a fost comisă de dînsul.

În motivarea apelului a invocat că inculpatul Ciobanu Teodor a fost condamnat pentru o faptă care nu a fost săvîrșită de ultimul. Consideră că instanța de fond a admis în calitate de probă declarațiile părții vătămate Ciobanu Mihail, care fiind audiat în instanța de judecată a confirmat că lui i-a fost repartizat pentru construcție un singur lot de pămînt cu suprafața de 0,0600 ha de Primăria r-lui Hîncești. Cum și de cine i-a fost repartizat ai doilea lot cu suprafața de 0,49 ha și înregistrat după dînsul personal nu cunoaște. Acest fapt este confirmat prin certificatul de arhivă a raionului Hîncești nr.04 din 14.01.2010, care este anexat la cerere de apel. Astfel, Ciobanu Mihail în instanța de judecată a confirmat acel fapt că buletinul lui de identitate în original se afla permanent cu el în Spania și doar soția lui - Ciobanu Galina se afla în țară.

Consideră că instanța de fond indică eronat în sentința de condamnare că vinovăția inculpatului Ciobanu Teodor de comitere a faptei infracționale incriminate și-a găsit deplină confirmare în cadrul cercetării judecătorești, inclusiv și prin materialele dosarului.

Astfel analizînd declarațiile părții vătămate Ciobanu Mihail, martorilor Tudos Raisa, Tiron Gheorghe, apărarea consideră că vinovăția lui Ciobanu Teodor nu a fost demonstrată prin probe incontestabile. Acuzarea de stat a avut obligațiunea să demonstreze cu certitudine și prin probe incontestabile vina inculpatului Ciobanu Teodor.

3.2 - avocatul Rotaru Dorel în interesele părții vătămate Ciobanu Mihail, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Hîncești din 19 decembrie 2014, rejudicarea cauzei, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei sentințe de condamnare cu executarea reală a pedepsei aplicate.

În motivarea apelului acesta menționează că deși instanța de judecată a stabilit corect circumstanțele de fapt ale cauzei, consideră că aceasta a aplicat condamnatului o pedeapsă prea blîndă, greșit individualizată în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal.

Astfel, pedeapsa trebuie să fie legală, personală, aplicativă și moralizatoare, egală pentru toți infractorii și inevitabilă.

Consideră ca instanța de fond la stabilirea pedepsei, nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii incriminate, soldate cu cauzarea unei daune în proporții considerabile părții vătămate, personalitatea inculpatului, comportamentul lui față de partea vătămată, iar pedeapsa stabilită nu va duce la corectarea inculpatului.

Astfel, deși în sentință instanța de fond a indicat că “la stabilirea pedepsei instanța aplică prevederile art.61,75 Cod penal”, în realitate aceasta nu a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorînd criteriile prevăzute de art.75 Cod penal, ceea ce denotă ineficiența condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2015, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea hotărîrii atacate.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor, corect și legal a încadrat acțiunile lui Ciobanu Tudor în baza art. 190 al. (2) lit. c) Cod penal, după semnele calificative: „escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvîrșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile ”.

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dînd faptei săvârșite de Ciobanu Tudor încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Astfel, instanța de apel a considerat că instanța de fond a stabilit corect vinovăția inculpatului Ciobanu Teodor care a fost dovedită prin verificarea probelor administrate de organul de urmărire penală, cercetate în ședința de judecată în fond și verificate în instanța de apel, cum ar fi : declarațiile părții vătămate Ciobanu Mihail, declarațiile martorului – notarul Tudos Raisa, declarațiile martorului Tiron Maria, declarațiile martorului Tacu Constantin, declarațiile martorului Tiron Gheorghe, ordonanță de începere a urmăririi penale din 05.06.2013, copia contractului de vînzare - cumpărare nr. 2758 din 06.07.2007 încheiat între Ciobanu Mihail și Cojocar Victor, reprezentat în bază de procură de Tiron Maria, copia declarației nr.2761 din 06.07.2007 din numele cet. Ciobanu Galina și autentificată de notarul Tudos Raisa, copia titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe

numele cet. Ciobanu Mihail la 24 iunie 2003, copia contractului de vînzare - cumpărare nr. 2754 din 06.07.2007, copia declarației nr. 2757 din 06.07.2007 din numele cet. Ciobanu Galina și autentificată de notarul Tudos Raisa, copia titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele cet. Ciobanu Mihail la 10.07.2006, extras

din registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 06.07.2007 eliberat de OCT Hîncești cet. Ciobanu Mihail, raport de expertiză medico-legală nr. 774 din 12.12.2010, raport de expertiză nr. 1878-1879 din 27.07.2010, raport de expertiză nr. 784 din 29.04.2010, raport de expertiză nr. 1271 din 16.07.2012.

De asemenea instanța de apel a reiterat faptul că, instanța de fond corect a statuat asupra faptului, că conform sentinței emise de Judecătoria Hîncești la 10.12.2013 Ciobanu Teodor a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii încadrate în baza art. 361 al.(I) Cod penal pentru fapte ce sunt în legătură directă cu cazul dedus judecării și anume pentru faptul că a ”confeționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații”.

Instanța de apel nu a reținut nici argumentele invocate de avocatul inculpatului Ciobanu Teodor referitoare la reluarea ilegală a urmăririi penale în cauza penală enunțată supra, pe motivul că reluarea urmăririi penale a fost condiționată de apariția unor circumstanțe recent descoperite în sensul art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, iar aceste circumstanțe sînt cele stabilite prin raportul de expertiză grafoscopică nr.1271 din 16.07.2012.

Argumentul apărării conform căruia consideră că prin rapoartele de expertiză efectuate în prezenta cauză penală nu este demonstrată incontestabil vina inculpatului Ciobanu Teodor în săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal, nu putea fi reținut, pe motiv că argumentele apelantului sînt absurde, deoarece se combat total prin scrisoarea nr.838 din 14.02.2013 (f.d.240- 240 verso. vol.I) emisă de către Centrul Național de Expertize Judiciare și adresată nemijlocit avocatului inculpatului Ursachi Alexandru, prin care se menționează expres că în perioada întocmirii raportului de expertiză experții vizati erau incluși în „lista experților judiciari particulari atestați” a Registrului de Stat al experților judiciari atestați, respectiv dețineau dreptul de a efectua examinări în domeniul expertizei judiciare din nume propriu, ca experți particulari. Faptul că Î.S. „CRIS Registru” a MTIC nu intră în lista instituțiilor oficiale de expertiză judiciară nu este relevant, acesta nu este un temei de anulare a raportului de expertiză.

În acest context, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Ciobanu Teodor în sensul nevinovăției sale de comiterea faptei imputate ca fiind vagi, în opinia instanței de apel fiind îndreptate spre a ascunde realitatea lucrurilor, fiind respinse prin probele administrate în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, verificate în ședința instanței de apel.

Astfel, instanța de apel analizând toate circumstanțele și împrejurările stabilite în ședința de judecată, coroborându-le cu probele cercetate în raport cu declarațiile depuse de inculpat, partea vătămată și martori, versiunea inculpatului precum că a fost condamnat pentru o faptă care nu a fost săvîrșită de ultimul a fost combătută în ședința instanței de apel prin totalitatea probelor administrate și anume: - că martorul Tiron Maria a indicat direct la persoana inculpatului ca fiind acea persoană cu care a contractat încheierea contractelor de vânzare-cumpărare, iar în prezenta cauză cercetarea judecătorească a fost reluată anume din necesitatea de a audia suplimentar martorul respectiv, care repetat a relatat că cu certitudine a înțeles că a fost la notar nu cu Ciobanu Mihail, dar cu inculpatul Ciobanu Teodor.

De asemenea instanța de apel nu a reținut ca fiind plauzibile nici argumentele invocate în apelul declarat de către avocatul Dorel Rotaru în interesle părții vătămate Ciobanu Mihail

precum că instanța de judecată a aplicat condamnatului o pedeapsă prea blândă, pe motivul că la stabilirea pedepsei instanța aplică prevederile art. art. 61,75 CP, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui găsit vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează și agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 al.(2) lit. c) Cod penal, că a comis: "escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile ", care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

La determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de apel a statuat că, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. art.61,75-77 Cod penal determinând măsura pedepsei ce a fost aplicată față de inculpat, ținând cont de faptul că inculpatul nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv - instanța de judecată, a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului Ciobanu Teodor este posibilă și rațională prin aplicarea unei pedepse non-privative de libertate.

Instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit starea de fapt și de drept și a numit pedeapsă echitabilă în raport cu fapta comisă și personalitatea inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către :

5.1 - inculpatul Ciobanu Teodor prin care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a hotărârilor atacate, cu dispunerea achitării lui, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

În motivarea recursului, recurentul invocă următoarele :

- concluziile instanțelor judiciare de prezență a probelor comiterii acțiunilor imputate lui Ciobanu Teodor, contravin materialelor cauzei;

- prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22.12.2011 a fost respinsă acțiunea civilă a lui Ciobanu Mihail și Ciobanu Galina către Ciobanu Teodor de recunoaștere nulă a contractelor de vânzare cumpărare a terenurilor, deci s-a constatat legalitatea acestor contracte;

- cet. Ciobanu Teodor a fost învinuit de procuror de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, respectiv în ordonanța de învinuire printre alte date se indică că „la 06.07.2007, aflându-se în biroul notarului privat Raisa Tudor din or. Hîncești a prezentat buletinul de identitate a fratelui Mihail...” în așa mod, Ciobanu Teodor a cauzat lui Ciobanu Mihail o daună în proporții considerabile în valoare totală de 2 909 lei;

- procurorul nu a prezentat probe și instanța nu a analizat, nu a făcut referință la ele, nu este clar prin ce s-a stabilit că inculpatul Ciobanu Teodor a prezentat buletinul de identitate a fratelui său Mihail la notar, atunci când Ciobanu Mihail afirmă în declarații și instanțele fac trimitere la ele că buletinul a fost permanent la el în Spania, nu l-a predat, nu l- a pierdut, nu a fost sustras de nimeni și la notar cu el nu s-a prezentat;

- nici în sentința instanței de fond, nici în decizia Curții de Apel din 27 aprilie 2015 nu figurează date referitor la prejudiciul considerabil al faptei. Ambele instanțe tangențial atestă costul terenurilor atunci când descriu declarațiile martorului Tiron Maria. Și dacă instanța de

fond, la finele sentinței, s-a referit la poziția părții vătămate, privind motivele respingerii reîncadrării acțiunilor inculpatului reieșind din datele de valoare a loturilor, conform declarațiilor martorului Tiron Maria, apoi instanța de apel, la finele deciziei, printr-o frază, s-a referit la încadrarea juridică corectă, fără a specifica prin ce se confirmă faptul,, *daunei în proporții considerabile,,;*

- lipsește latura obiectivă a infracțiunii;

- aflarea în decursul anului 2007 a lui Ciobanu Mihail în vizite în Moldova, fapt recunoscut de către reprezentantul părții vătămate, avocatul Dorel Rotaru în referința din 30 martie 2015 depusă la apelul apărării inculpatului, este o probă incontestabilă că anume partea vătămată Ciobanu Mihail a fost la notar, a semnat cu soția contractele de vânzare - cumpărare a terenurilor și, aflat în relații ostile cu fratele său geamăn Ciobanu Teodor, a denunțat fals despre neparticiparea s-a la tranzacții. Faptul că în Republica Moldova se poate intra și ieși fără înregistrare, inclusiv prin regiunea Transnistreană, nu necesită probat. Numai în cazul prezenței în țară a lui Ciobanu Mihail la semnarea contractelor de vânzare a terenurilor este posibil a explica declarațiile contradictorii;

- ambele instanțe la constatarea vinovăției lui Ciobanu Teodor s-au axat în special pe declarațiile martorului Tiron Maria, certificatul din Regatul Spaniei și raportul de expertiză nr.1271 din 16.07.2012.

5.2.- avocatul Rotaru Dorel în interesele părții vătămate Ciobanu Mihail, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a hotărîrilor atacate în partea aplicării pedepsei inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare a inculpatului cu executarea reală a pedepsei aplicate.

În motivarea recursului, recurentul invocă următoarele :

- consideră că unicul argument al instanței de apel precum că „instanța ține cont de faptul că inculpatul nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv” nu poate fi reținut pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite cu închisoarea;

- consideră că atât instanța de fond cât și cea de apel, la stabilirea pedepsei, nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii incriminate, soldate cu cauzarea unei daune în proporții considerabile părții vătămate, personalitatea inculpatului, comportamentul lui față de partea vătămată, iar pedeapsa stabilită nu va duce la corectarea inculpatului. Astfel, ambele instanțe au ignorat prevederile prevăzute de art.75 Cod penal, art. 385 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Avocatul Rotaru Dorel în interesele părții vătămate Ciobanu Mihail a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Ciobanu Teodor, invocând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece temeiurile invocate în recurs nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

7. Judecînd argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, ținînd seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, cu menținerea hotărîrii atacate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile ordinare la 17 iunie 2015, 24 iunie 2015, împotriva deciziei instanței de apel din 27 aprilie 2015, pronunțată în ședința publică pe 25 mai 2015, în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Drept temeiuri pentru recursurile declarate au fost invocate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), Cod de procedură penală, adică cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale - temeiuri care nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor ordinare declarate.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel a reținut corect situația de fapt și a stabilit vinovăția inculpatului, pe baza unei juste aprecieri a probelor administrate în cauză, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, dând faptei comise de inculpat o încadrare juridică corespunzătoare în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea unei pedepsei echitabile, fiind respectate criteriile de individualizare a pedepsei.

7.1 Din conținutul recursului ordinar declarat de către inculpatul Ciobanu Teodor, rezultă că recurentul critică condamnarea inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, deoarece greșit a fost stabilită cauzarea părții vătămate a unei *daune în proporții considerabile*.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reiterează, că conform art. 126 alin. (2) Cod penal, la calificarea infracțiunii de sustragere, săvârșite cu cauzarea de daune în proporții considerabile, este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei pricinuite se stabilește luându-se în considerație valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute de ea, alte circumstanțe care influențează esențial starea materială a victimei.

Așadar, circumstanța agravantă „cu cauzarea de daune considerabile” a infracțiunii prevăzută de lit. c) alin. (2) art. 190 Cod penal are un caracter estimativ. Ea nu este formalizată prin prevederi legale, așa cum este cazul „proporții mari” sau al „proporțiilor deosebit de mari”, ori al „proporțiilor mici”.

Prin urmare, instanța de recurs notează că sarcina de a prezenta în cadrul ședinței de judecată probe pertinente și admisibile, care ar confirma prejudiciul considerabil cauzat părții vătămate îi revine părții acuzării, în conformitate cu pct. (1) alin. (1) art. 53 Cod de procedură penală.

Reieșind din prevederile art. 93 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, declarațiile părții vătămate sunt un mijloc de probă de aceeași valoare ca și declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, a părților civile ori civilmente responsabile, martorului.

Din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit reține, că partea vătămată Ciobanu Mihail fiind audiată în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d. 134 pe verso, vol. II) a

declarat „ ... *Aceste terenuri pentru mine reprezintă o valoare. Valoarea terenurilor pentru mine este considerabilă, iar prețul conform contractului este mic*”.

Totodată, instanța de recurs constată că vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (2) lit. c) Cod penal a fost dovedită prin probele examinate în cadrul cercetării judecătorești a primei instanțe și verificate în cadrul instanței de apel, și anume :

- declarațiile părții vătămate Ciobanu Mihail (f.d133, vol. II);
- declarațiile martorului – notarul Tudos Raisa (f.d. 141, vol.II);
- declarațiile martorului Tiron Maria (f.d.139, 147, vol. II);
- declarațiile martorului Tiron Gheorghe (f.d. 144, vol. II);
- declarațiile martorului Tacu Constantin (f.d. 151, vol. II);
- copia contractului de vânzare-cumpărare nr.2758 din 06.07.2007 încheiat între Ciobanu Mihail și Cojocaru Victor, reprezentat în bază de procură de Tiron Maria, prin care Cojocaru Victor a procurat de la Ciobanu Mihail un teren pentru construcții cu suprafața de 0,0600 ha situat în or. Hîncești str. București 45, autentificat de notarul Raisa Tudos (f.d. 28, vol. I);
- copia declarației nr.2761 din 06.07.2007 din numele cet. Ciobanu Galina și autentificată de notarul Tudos Raisa, prin care se atestă că Ciobanu Galina își exprimă acordul la vânzarea terenului pentru construcție situat în or. Hîncești, str. București 45 (f.d. 29, vol. I);
- copia titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele cet. Ciobanu Mihail la 24.06.2003, asupra terenului pentru construcție cu suprafața de 0,0600 ha, situat în or. Hîncești str. București 45 (f.d.30, vol. I);
- copia contractului de vânzare - cumpărare nr. 2754 din 06.07.2007, încheiat între Ciobanu Mihail și Cojocaru Victor, reprezentat în bază de procură de Tiron Maria, prin care Cojocaru Victor a procurat de la Ciobanu Mihail un teren pentru construcții cu suprafața de 0,0498 ha, situat în or. Hîncești, autentificat de notarul Tudos Raisa (f.d. 31, vol. I));
- copia declarației nr. 2757 din 06.07.2007 din numele cet. Ciobanu Galina și autentificată de notarul Tudos Raisa, prin care se atestă că Ciobanu Galina își exprimă acordul la vânzarea terenului pentru construcție situat în or. Hîncești(f.d. 32, vol. I);
- copia titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele cet. Ciobanu Mihail la 10.07.2006 asupra terenului pentru construcție cu suprafața de 0,0498 ha, situat în or. Hîncești (f.d. 30, vol. I);
- certificatul eliberat de Santa Gomez Lamadrid, reprezentantul împutemicit al S.L. „PROMOCIONES RUSUR” cu CIF: B 39294806 și sediul pe strada Manuel Avila 2, Renedo de Pielagos, Cantabria, Spania, prin care se confirmă că Ciobanu Mihail în zilele de 05.07.2007 și 06.07.2007 s-a aflat la realizarea lucrărilor în calitate de dulgher de cofraje pentru întreprinderea Hercasa Ingineria Cantabria XXI S.L. (f.d. 44-48, vol. I);
- informația șefului OSC Hîncești, Bunduchi Angela, din 18.12.2012, prin care se atestă că pe marginea actului de căsătorie nr. 45 din 18.05.1991, întocmit de OSC Hîncești pe numele Ciobanu Mihail și Tacu Galina, nu este operată mențiunea privind desfacerea sau nulitatea căsătoriei (f.d. 49, vol. I);

- extras din registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 06.07.2007 eliberat de OCT Hîncești cet. Ciobanu Mihail, prin care se atestă dreptul de proprietate a lui Ciobanu Mihail și Ciobanu Galina asupra terenului pentru construcții cu suprafața de 0,0498 ha, situat în or. Hîncești (f.d. 118, vol.I);

- extras din registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 05.07.2007, eliberat de OCT Hîncești cet. Ciobanu Mihail, prin care se atestă dreptul de proprietate a lui Ciobanu Mihail și Ciobanu Galina asupra terenului pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, situat în or. Hîncești str. București 45 (f.d. 124, vol.I);

- raport de expertiză nr. 774 din 12.12.2010, prin care se concluzionează că: semnătura din numele cet. Ciobanu Mihail, și anume: două semnături în două contracte de vânzare-cumpărare, încheiate între Ciobanu M. și Tiron M., înregistrate la data de 06.07.2007 sub nr.2758 și nr.2754; două semnături în rubrica „Semnătura persoanei care a solicitat actul notarial” în înscrisurile sub nr.2754 și nr.2758 din data de 06.07.2007 în registrul de evidență a actelor notariale nr.6 (AA nr. 003413/234) ale notarului privat Tudos Raisa pentru anul 2007; două semnături în rubrica „Depunător” în două ordine de plată sub nr.34 din data de 06.07.2006 și din data de 06.07.2006; două semnături în rubrica „Semnătura solicitantului” în două cereri adresate Oficiului Cadastral Teritorial Hîncești nr.5301/17475/01/1 din 04.07.2007, privind eliberarea Extrasului bunului imobil nr.5301/17474/01/1 din 04.07.2007, privind eliberarea imobilului înregistrat - nu sînt efectuate de către Ciobanu Mihail Ilie, dar de alta persoană (f.d. 127-131, vol.I);

- raport de expertiză nr. 1878-1879 din 27.07.2010, prin care se concluzionează că:
- „semnăturile, posibil nu sunt efectuate personal de către Ciobanu Galina, dar de către altă persoană”. Soluționarea definitivă a situației invocate nu este posibilă din cauza expusă în pct. 2 a părții de descriere a raportului de expertiză (f.d. 132-138, vol. I);

- raport de expertiză nr. 784 din 29.04.2010, (f.d. 139-146, vol. I);

- raport de expertiză nr. 1271 din 16.07.2012 (f.d. 232-239, vol. I), din care rezultă că:
„Semnăturile din numele lui Ciobanu Mihail Ilie din documentele: contractul de vânzare-cumpărare nr.2758 din 06.07.2007, pe contractul de vânzare-cumpărare nr.2754 din 06.07.2007; ordinul de încasare a numerarului nr.35 din 06.07.2007, pe ordinul de încasare a numerarului nr.35 din 06.07.2007; registrul actelor notariale AA nr. 003413/234 deținut de notarul public Tudos Raisa, numărul de înregistrare 2754 și 2758 din 06.07.2007; cererea cu privire la eliberarea Certificatului cu privire la valoare și Extrasul din Registrul bunurilor imobile nr.5301/17475/07/1 din 04.07.2007, au fost executate de Ciobanu Teodor Ilie a cărui mostre de semnături au fost prezentate la examinare. Semnăturile din numele lui Ciobanu Galina Nicolae din documentele în; două declarații adresate biroului notarial Tudos Raisa nr.2757 și 2761 din 06.07.2010, în registrul actelor notariale Nr.6 (AA Nr.003413/234) a notarului Tudos Raisa pe anul 2007 au fost executate nu de Ciobanu Galina Nicolae.

A stabili dacă semnăturile din numele lui Ciobanu Galina Nicolae în două Declarații adresate Biroului notarial Tudos Raisa nr.2757 și 2761 din 06.07.2007 și în Registrul actelor notariale Nr.6 (AA Nr. 003413/234) a notarului Tudos Raisa pe anul 2007 au fost sau nu executate de Ciobanu Mihail Ilie, Ciobanu Elena, Ciobanu Teodor Ilie, Tiron Maria nu este posibil din cauza expusă în partea de descriere a Raportului de expertiză. Textul manuscris

„Ciobanu” însoțitor al semnăturilor din numele lui Ciobanu Galina Nicolae din documentele; două Declarații adresate Biroului notarial Tudos Raisa nr.2757 și 2761 din 06.07.2010, în Registrul actelor notariale Nr.6 (AA Nr. 003413/234) a notarului Tudos Raisa pe anul 2007 au fost executate de Ciobanu Teodor Ilie a cărui mostre de scris cursiv de mână și semnături au fost prezentate la examinare (f.d. 232-239); - de alte probe administrate în cadrul cercetării judecătorești”.

Raportînd cele menționate la cauza dată, Colegiul penal lărgit consideră juste atît concluziile instanței de fond, cît și ale instanței de apel, în baza cărora s-au încadrat acțiunile inculpatului Ciobanu Teodor în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind determinată valoarea prejudiciului cu calificativul „considerabil”.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că ambele instanțe au cercetat în modul stabilit probele prezentate, analizîndu-le în ansamblu și instanța de apel just prin decizia sa a menținut sentința, care este una corectă, întemeiată și legală.

În același context, Colegiul penal lărgit reține netemeinicia motivului invocat de către inculpatul Ciobanu Teodor, precum că lipsește latura obiectivă a infracțiunii. Astfel, conform practicii judecătorești latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal are următoarea structură : 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din 2 acțiuni : a) acțiunea principală, care constă în dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, precum și a drepturilor asupra acestora; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau în abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin *înșelăciune* se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității sau în trecerea sub tăcere a realității, cînd sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvîrșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale.

Prin urmare, latura obiectivă a infracțiunii incriminate persistă în fapta constatată, că „*cet. Ciobanu Teodor urmărind scopul dobîndirii ilicite a două terenuri pentru construcții care aparțin fratelui său geamăn - Ciobanu Mihail, cu suprafața de 0,06 ha și 0,49 ha, situate în or. Hîncești, pentru ca ulterior să le vîndă și să obțină profit, profitînd de faptul că are o asemănare fizică identică cu a fratelui său geamăn - Ciobanu Mihail, folosind metoda înșelăciunii prin formă scrisă, la 04.07.2007 a perfectat semnătura fratelui Ciobanu Mihail în cererea adresată Oficiului Cadastral Hîncești prin care a solicitat eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren ...*”.

Colegiul penal lărgit nu acceptă motivul invocat precum că „probele descrise în hotărîrile judecătorești contravin materialelor cauzei”, considerîndu-l arbitrar, fără o motivare cuvenită, deoarece cumulul de probe descris în hotărîrile judecătorești dovedește incontestabil vina inculpatului în speța dată.

Nu este acceptată de Colegiul penal lărgit referirea din recurs la „decizia CSJ din 22.12.2011, prin care s-a respins acțiunea civilă a lui Ciobanu Mihail și Ciobanu Galina către Ciobanu Teodor de recunoaștere nule a contractelor de vînzare-cumpărare a terenurilor indicate în învinuire, care confirmă legalitatea contractelor”, deoarece numai prin raportul de expertiză Nr.1271 din 16.07.2012, efectuată de 2 experți, s-a constatat că semnăturile din contractele de vînzare-cumpărare a terenurilor sunt efectuate de către inculpatul Ciobanu

Teodor (f.d. 232-239, vol.I), după ce a și fost intentată prezenta cauză la 05.06.2013, reieșind din circumstanțe noi, recent descoperite, de care nu s-a știut la adoptarea deciziei CSJ din 22.12.2011.

Referitor la motivul că „buletinul de identitate a părții vătămate Ciobanu Mihail a fost permanent cu el în Spania și nu putea fi prezentat notarului Tudos Raisa”, Colegiul penal lărgit invocă, că serviciile notariale descrise în speța dată sunt cu mari abateri de la Lege, mai cu seamă la întocmirea actelor din partea lui Ciobanu Galina, care nu a fost la acest notar și nu a semnat nici un act, ce se confirmă prin expertizele efectuate în speță, dar din actele notariale rezultă, că Ciobanu Galina a fost și a dat acordul la înstrăinarea terenurilor, ce duce la concluzia certă că actele notariale au fost cu date false, inclusiv și privitor la descrierea că s-a prezentat în original buletinul de identitate a lui Ciobanu Mihail, sau s-a prezentat o xerox copie a aceluși buletin de fratele geamăn – inculpatul Ciobanu Teodor.

Reieșind din motivele invocate, Colegiul penal lărgit, constată că temeiurile pentru recurs ordinar, prevăzute de art.427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală nu s-au confirmat în instanța de recurs, deci recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7.2 Colegiul penal lărgit nu acceptă argumentele invocate în recursul ordinar declarat de către avocatul Rotaru Dorel în numele părții vătămate Ciobanu Mihail, precum că instanțele de judecată au aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, pe motivul că la stabilirea pedepsei instanțele au aplicat prevederile art. art. 61,75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază și agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Deasemenea, Colegiul penal lărgit consideră că și instanța de apel la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, corect a ținut cont de prevederile art.61, 75-77 Cod penal, menținând mărimea pedepsei ce a fost aplicată față de inculpat, corect ajungând la concluzia de a aplica în privința inculpatului Ciobanu Teodor a prevederilor art. 90 Cod penal, dispunându-se suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe un termen de probă de 3 ani, întrucât infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor grave, inculpatul anterior nu a fost condamnat, la locul de trai se caracterizează pozitiv - condiții ce permit instanțelor aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În cele din urmă, careva impedimente în suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Ciobanu Teodor nu au fost stabilite în speță, din care motive, instanța de recurs concluzionează că inculpatului i-a fost numită pedeapsa corect în limitele legii.

Astfel, nu se confirmă temeiurile pentru recurs invocate – pct. 6), 10) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală și recursul ordinar declarat de avocatul Rotaru Dorel urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Prin urmare, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Ciobanu Teodor și de către avocatul Rotaru Dorel în numele părții vătămate Ciobanu Mihail urmează a fi respinse ca inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate, cu menținerea hotărârii atacate, deoarece nici unul din temeiurile invocate pentru recurs, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală nu s-au confirmat în instanța de recurs ordinar.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de inculpatul Ciobanu Teodor și de avocatul Rotaru Dorel în numele părții vătămate Ciobanu Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Ciobanu Teodor Ilie**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 decembrie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru